

Karar Sayısı : 2017/10619

7/3/2017 tarihli ve 6937 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan ekli “Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokol”e ilişik çekince ile birlikte katılmamız; Dışişleri Bakanlığının 9/6/2017 tarihli ve 12487908 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 17/7/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

N. CANİKLİ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKES

Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK

Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı

F. ÇELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TÜFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. AVCI

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Millî Eğitim Bakanı

F. İŞİK

Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

EŞYALARIN KARAYOLUNDAN ULUSLARARASI NAKLİYATI İÇİN MUKAVELE SÖZLEŞMESİ (CMR) ELEKTRONİK TAŞIMA BELGESİ İLE İLGİLİ EK PROTOKOL

BU PROTOKOLÜN TARAFLARI,

19 Mayıs 1956'da Cenevre'de yapılan, Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesine (CMR'ye) TARAF OLARAK,

Verilerin elektronik olarak kaydedilmesi ve işlenmesi için kullanılan yöntemler yoluyla isteğe bağlı taşıma belgesi düzenlenmesini kolaylaştırmak için Sözleşmeye eklemeyi ARZU EDEREK,

Aşağıda belirtilen hususlarda ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1

Tanımlar

Bu Protokolün amaçları bakımından,

“Sözleşme”, Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi'ni (CMR'yi);

“Elektronik haberleşme”, paylaşılan bilginin bir sonraki başvurularda da kullanılabilir şekilde erişilebilir olmasını sağlayan; elektronik, optik, sayısal veya benzeri yollarla üretilen, gönderilen, alınan veya saklanan bilgiyi;

“Elektronik taşıma belgesi”, elektronik haberleşmeyle mantıksal bağı bulunan ek şeklindeki veya elektronik taşıma belgesinin bir parçası olması için onun düzenlendiği anda ya da düzenlenmesini takiben elektronik haberleşmeyle başka şekilde bağlantısı kurulmuş detaylar da dâhil olmak üzere, Sözleşmenin uygulanacağı bir taşıma sözleşmesinin taşıyıcısı, göndericisi ya da sözleşmenin ifasıyla ilgisi olan herhangi bir kişi tarafından elektronik haberleşme yoluyla düzenlenen bir taşıma belgesini;

“Elektronik imza”, başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veri;

ifade etmektedir.

Madde 2

Elektronik taşıma belgesinin kapsamı ve etkisi

1. Bu Protokol hükümlerine tabi olarak, Sözleşmede belirtilen taşıma belgesi ve bununla birlikte, Sözleşmenin uygulanacağı bir taşıma sözleşmesinin ifasıyla ilgili herhangi bir talep, açıklama, talimat, rica, çekince veya başka bir bildirim, elektronik haberleşme yoluyla düzenlenebilir.

2. Bu Protokol hükümlerine uygun bir elektronik taşıma belgesi, Sözleşmede belirtilen taşıma belgesine eş değer kabul edilecek ve dolayısıyla, taşıma belgesiyle aynı kanıt değerine sahip olup, aynı etkileri doğuracaktır.

Madde 3

Elektronik taşıma belgesinin doğrulanması

1. Elektronik taşıma belgesi, taşıma sözleşmesi taraflarınca, elektronik taşıma belgesi ile bağlantısını garanti eden güvenilir bir elektronik imza yoluyla doğrulanacaktır. Elektronik imza:

- (a) imza sahibi tarafla özgün şekilde bağlantılı ise;
- (b) imza sahibinin kimliğini tespit etmeye yeterli ise;
- (c) imza sahibinin sadece kendi kontrolü altında sağlanan araçlar kullanılarak oluşturulduysa; ve
- (d) veride sonradan yapılan herhangi bir değişikliğin saptanabilmesini sağlayacak şekilde veriyle bağlantılıysa;

aksi kanıtlanmadığı sürece, elektronik imza yönteminin güvenilir olduğu kabul edilir.

2. Elektronik taşıma belgesi, elektronik taşıma belgesinin düzenlendiği ülke kanunlarınca izin verilen başka herhangi bir elektronik doğrulama yöntemiyle de doğrulanabilir.

3. Elektronik taşıma belgesinde yer alan detaylar ayrıca yetkili kılınan herhangi bir tarafın erişimine açık olacaktır.

Madde 4

Elektronik taşıma belgesi oluşturmanın şartları

1. Elektronik taşıma belgesi, Sözleşmede belirtilen taşıma belgesi ile aynı detayları içerecektir.

2. Elektronik taşıma belgesinin düzenlenmesi için kullanılan yöntem, taşıma belgesi içinde yer alan detayların bütünlüğünü, son haliyle ortaya konulduğu andan itibaren garanti altına alacaktır. Saklama, teşhir ve haberleşmenin olağan akışından kaynaklanan eklemeler ve değişiklikler dışında, detaylar eksiksiz ve değiştirilmemiş halde kaldığında, bütünlük söz konusu olur.

3. Sözleşmenin izin verdiği durumlarda, elektronik taşıma belgesinde yer alan detaylar değiştirilebilir ya da bunlara eklemeler yapılabilir.

Elektronik taşıma belgesine ekleme yapmak ya da onu değiştirmek için kullanılan yöntem, elektronik taşıma belgesindeki bu değişikliklerin ve eklemelerin fark edilmesini sağlamalı ve orada yer alan detayların orijinalliğini korumalıdır.

Madde 5

Elektronik taşıma belgesinin uygulanması

1. Taşıma sözleşmesinin ifasıyla ilgisi olan taraflar, Sözleşmede ve bu Protokolde yer alan koşulları yerine getirmek amacıyla, özellikle aşağıda belirtilen yöntemler ve bunların uygulamaları üzerinde anlaşacaklardır:

- (a) Elektronik taşıma belgesinin düzenlenmesi ve yetkili tarafa teslimi konusundaki yöntem;
- (b) Elektronik taşıma belgesinin bütünlüğünün muhafaza edildiğine dair bir güvence;
- (c) Elektronik taşıma belgesinden dolayı birtakım haklara sahip olan tarafın hak sahipliğini gösterme biçimi;
- (d) Malın gönderildiği kişiye teslimatın yapıldığına dair teyit şekli;
- (e) Elektronik taşıma belgesinde değişiklik yapma ya da bu belgeye ekleme yapma yöntemleri, ve
- (f) Elektronik taşıma belgesinin, farklı yollarla düzenlenen bir taşıma belgesi ile olası değişikliğinin yöntemi.

2. 1. paragrafta yer alan yöntemler, elektronik taşıma belgesinde yer almalı ve kolaylıkla doğrulanabilir olmalıdır.

Madde 6

Elektronik taşıma belgesine eklenen belgeler

1. Taşıyıcı, göndericinin talebi üzerine, göndericiye, malların makbuzunu ve sevkiyatı belirleyebilmek ve bu Protokolde belirtilen elektronik taşıma belgesine ulaşabilmek için gerekli tüm bilgileri teslim eder.

2. Sözleşmenin 6. maddesinin 2. paragrafının (g) bendinde ve 11. maddesinde belirtilen belgeler eğer elektronik haberleşme şeklinde mevcutlarsa ve eğer taraflar, bu belgeler ile bu Protokolde belirtilen şekilde bütünlüğü güvence altına alan elektronik taşıma belgesi arasında kurulacak bir bağlantıya imkân tanıyan yöntemler konusunda anlaşılırsa, bu belgeler, taşıyıcı tarafından göndericiye elektronik haberleşme şeklinde sağlanabilir.

SON HÜKÜMLER

Madde 7

İmza, Onaylama, Katılım

1. Bu Protokol, Sözleşmeye imza atan veya Taraf olan ve Avrupa Ekonomik Komisyonu üyesi olan veya Komisyonun yönergelerinin 8. paragrafı uyarınca Komisyona danışman sıfatıyla kabul edilen Devletlerin imzasına açık olacaktır.

2. Bu Protokol, Cenevre’de 27 ile 30 Mayıs 2008 (bu tarih de dâhil olmak üzere) tarihleri arasında ve bu tarihten sonra, New York’taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezi’nde 30 Haziran 2009 (bu tarih de dâhil olmak üzere) tarihine kadar imzaya açık olacaktır.
3. Bu Protokol, imza sahibi Devletlerin onayına tabi olacak ve bu maddenin 1. paragrafında belirtildiği şekilde, Sözleşmeye Taraf olup imza sahibi olmayan Devletlerin katılımına açık olacaktır
4. Avrupa Ekonomik Komisyonu’nun yönergesinin 11. maddesine uygun olarak Komisyonun belirli etkinliklerine katılabilen ve Sözleşmeye katılmış olan Devletler, ayrıca bu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra da Protokole katılma yoluyla Taraf olabilirler.
5. Onaylama ya da katılma, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilecek bir belge ile sonuç doğuracaktır.
6. Bu Protokolde aşağıdaki 13. madde hükümlerine uygun olarak gerçekleşmiş bir değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra tevdi edilen herhangi bir onaylama ya da katılma belgesine, değişiklikle uyarlanmış olan Protokolün uygulanacağı kabul edilir.

Madde 8

Yürürlüğe girme

1. Bu Protokol, Protokolün 7. maddesinin 3. paragrafında belirtilen devletlerden beş tanesinin onaylama ya da katılma belgelerini tevdi etmesinden sonra doksanıncı günde yürürlüğe girer.
2. Beş Devletin onaylama ya da katılma belgelerini tevdi etmelerinden sonra Protokolü onaylayan ya da Protokole katılan herhangi bir Devlet için, bu Protokol, söz konusu Devletin onaylama ya da katılma belgesini tevdi etmesinden sonra doksanıncı günde yürürlüğe girer.

Madde 9

Fesih

1. Herhangi bir Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğini bilgilendirerek bu Protokolü feshedebilir.
2. Fesih, bildirim Genel Sekreterliğe iletilmesinin ardından 12 ay sonra geçerlidir.
3. Sözleşmeye taraf olmaktan vazgeçen herhangi bir Devlet, aynı tarihte bu Protokole taraf olmaktan da vazgeçmiştir.

Madde 10

Sona Erme

Bu Protokol yürürlüğe girdikten sonra, Tarafların sayısı fesihler sonucunda beşten aza inerse, bu Protokol, söz konusu fesihlerden sonuncusunun geçerlilik kazandığı tarihte yürürlükten kalkar. Protokol, ayrıca Sözleşmenin yürürlükten kalktığı tarihte de yürürlükten kalkar.

Madde 11

Uyuşmazlık

Bu Protokölün yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olarak Tarafların kendi aralarında müzakere yoluyla veya başka şekillerde çözümleyemedikleri iki ya da daha fazla Taraf arasındaki herhangi bir uyuşmazlık, ilgili Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, çözüm için Uluslararası Adalet Divanına sevk edilir.

Madde 12

Çekinceleler

1. Bu Protokölün imzalanması, onaylanması ya da Protokole katılım esnasında, herhangi bir Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine yapılacak bir bildirimle, bu Protokölün 11. maddesi ile kendilerini bağı addetmediklerini beyan edebilir. Diğer Taraflar, çekince koymuş bir Tarafıa ilgili olarak bu Protokölün 11. maddesiyle bağı olmayacaklardır.
2. Bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen beyan, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine yapılacak bir bildirimle her zaman geri alınabilir.
3. Bu Protokol için başka bir çekinceye izin verilmez.

Madde 13

Değişiklikler

1. Bu Protokol yürürlüğe girdikten sonra, Protokolde bu maddede belirlenmiş usule göre değişiklik yapılabilir.
2. Bu Protokol Taraflarından birinin sunduğu Protokolde yapılacak herhangi bir değişiklik önerisi, değerlendirme ve karar için Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK) Karayolu Taşımacılığı Çalışma Grubu'na sunulur.
3. Bu Protokölün Tarafları oy birliğine varmak için mümkün olan tüm çabayı gösterirler. Bu çabalara rağmen, önerilen değişiklik konusunda oybirliğine varılmazsa, son çare olarak, hazır bulunan ve oy kullanan Tarafların en az üçte ikisinin kabulü aranacaktır. Oy birliği ya da üçte iki çoğunlukla kabul edilen bir değişiklik önerisi, imza sahibi Devletlerin yanı sıra bu Protokölün tüm Taraflarının kabulüne sunulması için Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu sekreteryası tarafından Genel Sekreterliğe iletilir.
4. Önerilen değişikliğin Genel Sekreterlik tarafından tebliğ edilmesini izleyen dokuz ay içerisinde, herhangi bir Taraf, önerilen değişikliğe itirazı olduğu konusunda Genel Sekreterliği bilgilendirebilir.
5. Bu Protokol Taraflarından herhangi biri itiraz öne sürmezse, bir önceki paragrafta öngörülen dokuz aylık sürenin sonunda, önerilen değişiklik kabul edilmiş sayılacaktır. Eğer bir itiraz ileri sürülürse, önerilen değişiklik geçersiz olur.

6. Değişiklik önerisinin bildirildiği an ile bu maddenin 4. paragrafından öngörülen dokuz aylık sürenin sona erdiği an arasında, bir ülke bu Protokole Taraf olacak olursa, Avrupa Ekonomik Komisyonu Karayolu Taşımacılığı Çalışma Grubu sekreteryası, yeni Taraf Devleti değişiklik önerisi ile ilgili olarak en kısa zamanda bilgilendirir. Yeni Taraf Devlet önerilen değişikliğe dair itirazı olduğunu Genel Sekreterliğe bu dokuz aylık sürenin tamamlanmasından önce bildirebilir.

7. Genel Sekreterlik, tüm Tarafalara en kısa zamanda, yukarıda 5. paragrafa göre kabul edilen herhangi bir değişikliğin yanı sıra bu maddenin 4. ve 6. paragraflarına uygun şekilde yapılan itirazları bildirir.

8. Kabul edilmiş sayılan herhangi bir değişiklik, Genel Sekreterliğin bu kabulü Tarafalara bildirdiği günden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 14

Diplomatik Konferansın Düzenlenmesi

1. Bu Protokol yürürlüğe girdikten sonra, herhangi bir Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine yapacağı bir bildirimle, bu Protokolün gözden geçirilmesi için bir konferans düzenlenmesini isteyebilir. Genel Sekreterlik, talebi Tarafların hepsine bildirecek ve Genel Sekreterliğin bildirim tarihini takip eden dört ay içerisinde Protokol Tarafları (tüm Tarafların dörtte birinden az olmamak üzere), talebe ilişkin muvafakatlerini Genel Sekreterliğe bildirirlerse, gözden geçirme konferansı Genel Sekreterlik tarafından düzenlenecektir.

2. Önceki paragrafa uygun olarak bir konferans düzenlenecek olursa, Genel Sekreterlik Tarafların hepsini bilgilendirir ve Konferansta göz önünde bulundurmasını istedikleri önerileri varsa, bunları üç aylık bir süre içinde sunmaları için davet eder. Genel Sekreterlik, bu önerilerin bulunduğu metinlerle birlikte Konferansın geçici gündemini, Konferansın toplanacağı tarihten en az üç ay önce Tarafların hepsine dağıtır.

3. Genel Sekreterlik, bu maddeye uygun şekilde düzenlenen herhangi bir Konferansa, bu Protokolün 7. maddesinin 1., 3. ve 4. paragraflarında belirtilen Devletlerin hepsini davet eder.

Madde 15

Devletlere Bildirim

13. ve 14. maddede belirtilen bildirimlere ek olarak, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği, yukarıdaki 7. maddenin 1. paragrafında belirtilen Devletleri ve 7. maddenin 3. ve 4. paragraflarına uygun olarak bu Protokole Taraf olmuş Devletleri aşağıdaki hususlarda bilgilendirir:

(a) 7. madde kapsamındaki onaylar ve katılımlar;

(b) Bu Protokolün 8. madde uyarınca yürürlüğe giriş tarihi;

- (c) 9. madde kapsamındaki fesihler;
- (d) Bu Protokolün 10. madde uyarınca sona ermesi;
- (e) 12. maddenin 1. ve 2. paragrafları uyarınca yapılan bildirimler ve beyanlar.

Madde 16

Depozitör

Bu Protokolün orijinal metni, Protokolün onaylanmış gerçek kopyalarını Protokolün 7. maddesinin 1., 3., ve 4. paragraflarında belirtilen tüm Devletlere gönderecek olan, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.

Bu Protokol, 20 Şubat 2008 tarihinde Cenevre'de, her iki metin de birbiriyle eşit derecede geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca dillerinde, tek nüsha olarak HAZIRLANMIŞTIR.

Bu Protokol, YUKARIDAKİ HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş imza sahipleri tarafından imzalanmıştır.

**Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR)
Elektronik Taşıma Belgesi İle İlgili Ek Protokole İlişkin İhtirâzî Kayıt**

“Türkiye Cumhuriyeti, işbu Protokol’ün tefsir ve uygulanması ile ilgili olarak çıkacak ihtilafların Uluslararası Adalet Divanı’na havale olunmasını öngören Protokol’ün 11 inci maddesi ile kendini bağlı addetmemektedir.”

**ADDITIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION ON
THE CONTRACT FOR THE INTERNATIONAL CARRIAGE OF GOODS BY ROAD
(CMR) CONCERNING THE ELECTRONIC CONSIGNMENT NOTE**

THE PARTIES TO THIS PROTOCOL,

BEING PARTIES to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva on 19 May 1956,

DESIROUS OF supplementing the Convention in order to facilitate the optional making out of the consignment note by means of procedures used for the electronic recording and handling of data,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Protocol,

“Convention” means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR);

“Electronic communication” means information generated, sent, received or stored by electronic, optical, digital or similar means with the result that the information communicated is accessible so as to be usable for subsequent reference;

“Electronic consignment note” means a consignment note issued by electronic communication by the carrier, the sender or any other party interested in the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, including particulars logically associated with the electronic communication by attachments or otherwise linked to the electronic communication contemporaneously with or subsequent to its issue, so as to become part of the electronic consignment note;

“Electronic signature” means data in electronic form which are attached to or logically associated with other electronic data and which serve as a method of authentication.

Article 2

Scope and effect of the electronic consignment note

1. Subject to the provisions of this Protocol, the consignment note referred to in the Convention, as well as any demand, declaration, instruction, request, reservation or other communication relating to the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, may be made out by electronic communication.

2. An electronic consignment note that complies with the provisions of this Protocol shall be considered to be equivalent to the consignment note referred to in the Convention and shall therefore have the same evidentiary value and produce the same effects as that consignment note.

Article 3

Authentication of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall be authenticated by the parties to the contract of carriage by means of a reliable electronic signature that ensures its link with the electronic consignment note. The reliability of an electronic signature method is presumed, unless otherwise proved, if the electronic signature:
 - (a) is uniquely linked to the signatory;
 - (b) is capable of identifying the signatory;
 - (c) is created using means that the signatory can maintain under his sole control; and
 - (d) is linked to the data to which it relates in such a manner that any subsequent change of the data is detectable.
2. The electronic consignment note may also be authenticated by any other electronic authentication method permitted by the law of the country in which the electronic consignment note has been made out.
3. The particulars contained in the electronic consignment note shall be accessible to any party entitled thereto.

Article 4

Conditions for the establishment of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall contain the same particulars as the consignment note referred to in the Convention.
2. The procedure used to issue the electronic consignment note shall ensure the integrity of the particulars contained therein from the time when it was first generated in its final form. There is integrity when the particulars have remained complete and unaltered, apart from any addition or change which arises in the normal course of communication, storage and display.
3. The particulars contained in the electronic consignment note may be supplemented or amended in the cases authorized by the Convention.

The procedure used for supplementing or amending the electronic consignment note shall make it possible to detect as such any supplement or amendment to the electronic consignment note and shall preserve the particulars originally contained therein.

Article 5

Implementation of the electronic consignment note

1. The parties interested in the performance of the contract of carriage shall agree on the procedures and their implementation in order to comply with the requirements of this Protocol and the Convention, in particular as regards:

- (a) The method for the issuance and the delivery of the electronic consignment note to the entitled party;
 - (b) An assurance that the electronic consignment note retains its integrity;
 - (c) The manner in which the party entitled to the rights arising out of the electronic consignment note is able to demonstrate that entitlement;
 - (d) The way in which confirmation is given that delivery to the consignee has been effected;
 - (e) The procedures for supplementing or amending the electronic consignment note; and
 - (f) The procedures for the possible replacement of the electronic consignment note by a consignment note issued by different means.
2. The procedures in paragraph 1 must be referred to in the electronic consignment note and shall be readily ascertainable.

Article 6

Documents supplementing the electronic consignment note

1. The carrier shall hand over to the sender, at the latter's request, a receipt for the goods and all information necessary for identifying the shipment and for access to the electronic consignment note to which this Protocol refers.
2. The documents referred to in Article 6, paragraph 2 (g) and Article 11 of the Convention may be furnished by the sender to the carrier in the form of an electronic communication if the documents exist in this form and if the parties have agreed to procedures enabling a link to be established between these documents and the electronic consignment note to which this Protocol refers in a manner that assures their integrity.

FINAL PROVISIONS

Article 7

Signature, ratification, accession

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to or Parties to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.
2. This Protocol shall be open for signature at Geneva from 27 to 30 May 2008 inclusive and after this date, at United Nations Headquarters in New York until 30 June 2009 inclusive.
3. This Protocol shall be subject to ratification by signatory States and open for accession by non-signatory States, referred to in paragraph 1 of this article, which are Parties to the Convention.

4. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of the Commission's terms of reference and which have acceded to the Convention may become Parties to this Protocol by acceding thereto after its entry into force.

5. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

6. Any instrument of ratification or accession, deposited after the entry into force of an amendment to this Protocol adopted in accordance with the provisions of Article 13 hereafter, shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the amendment.

Article 8

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 7, paragraph 3, of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.

2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 9

Denunciation

1. Any Party may denounce this Protocol by so notifying the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect 12 months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

3. Any State which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 10

Termination

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention ceases to be in force.

Article 11

Dispute

Any dispute between two or more Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 12

Reservations

1. Any State may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 11 of this Protocol. Other Parties shall not be bound by article 11 of this Protocol in respect of any Party which has entered such a reservation.
2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.
3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 13

Amendments

1. Once this Protocol is in force, it may be amended according to the procedure defined in this article.
2. Any proposed amendment to this Protocol presented by a Party to this Protocol shall be submitted to the Working Party on Road Transport of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) for consideration and decision.
3. The Parties to this Protocol shall make all possible efforts to achieve consensus. If, despite these efforts, consensus is not reached on the proposed amendment, it shall require, as a last resort, for adoption a two-thirds majority of Parties present and voting. A proposed amendment adopted either by consensus or by a two-thirds majority of Parties shall be submitted by the secretariat of the United Nations Economic Commission for Europe to the Secretary-General to be circulated for acceptance to all Parties to this Protocol, as well as to signatory States.
4. Within a period of nine months from the date on which the proposed amendment is communicated by the Secretary-General, any Party may inform the Secretary-General that it has an objection to the amendment proposed.
5. The proposed amendment shall be deemed to have been accepted if, by the end of the period of nine months foreseen in the preceding paragraph, no objection has been notified by a Party to this Protocol. If an objection is stated, the proposed amendment shall be of no effect.
6. In the case of a country which becomes a Contracting Party to this Protocol between the moment of notification of a proposal for amendment and the end of the nine-month period

foreseen in paragraph 4 of this article, the secretariat of the Working Party on Road Transport of the Economic Commission for Europe shall notify the new State Party about the proposed amendment as soon as possible. The latter may inform the Secretary-General before the end of this period of nine months that it has an objection to the proposed amendment.

7. The Secretary-General shall notify, as soon as possible, all the Parties of objections raised in accordance with paragraphs 4 and 6 of this Article as well as of any amendment accepted according to paragraph 5 above.

8. Any amendment deemed to have been accepted shall enter into force six months after the date of notification of such acceptance by the Secretary-General to Parties.

Article 14

Convening of a diplomatic conference

1. Once this Protocol is in force, any Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General, not less than one fourth of the Parties to this Protocol notify him of their concurrence with the request.

2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Parties the provisional agenda for the Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

Article 15

Notifications to States

In addition to the notifications provided for in Articles 13 and 14, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in Article 7, paragraph 1, above, and the States which have become Parties to this Protocol in accordance with paragraphs 3 and 4 of Article 7, of:

- (a) Ratifications and accessions under Article 7;
- (b) The dates of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- (c) Denunciations under Article 9;
- (d) The termination of this Protocol in accordance with article 10;
- (e) Declarations and notifications received in accordance with Article 12, paragraphs 1 and 2.

Article 16

Depositary

The original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified true copies thereof to all the States referred to Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

DONE at Geneva, this twentieth day of February two thousand and eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol:

**Reservation Regarding the Additional Protocol to the Convention on
the Contract for the International Carriage of Goods By Road
(CMR) Concerning the Electronic Consignment Note**

“Republic of Turkey, does not consider itself bound by the provision of Article 11 relating to the disputes rising from the interpretation or application of this Protocol, be referred for settlement to the International Court of Justice.”